
DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

VACCINA.

DISSERTATIO MEDICA,
INAUGURALIS,

DE

VACCINA.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, SS.T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NECNON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI Consensu;

Et NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE Decreto;

Pro Gradu Doctoratus,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

BERNARDUS M'DERMOTT,

HIBERNUS,

CHIRURGUS,

ET DECIMÆ SEPTIMÆ LEGIONIS MILITIÆ HIBERNICÆ
CHIRURGUS SECUNDUS.

Ad diem 24 Junii, horâ locoque solitis.

Quod potes, id tenta; nam litus carpere remis,

Tutius est multo, quam velis tendere in altum.

CATO, DISTICH.

EDINBURGI:

EXCUDEBANT C. STEWART ET SOCIJ,
ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

1803.

350337

DISSERTATION

IN MEDICINE

DE

VACCINA

DE

REPERTORIUM

EX AMPLISSIMO REPERTORIO

D. GEORGI HARRIS

DEPARTMENT OF MEDICINE

1885

WELLINGTON

NEW ZEALAND

THE UNIVERSITY OF

WELLINGTON

WELLINGTON

LIBRARY

INSTITUTE

NEW ZEALAND

WELLINGTON

1885

WELLINGTON

NEW ZEALAND

WELLINGTON

1885

NOBILISSIMO,

THOMÆ

MARCHIONI DE HEADFORT,

DECIMÆ SEPTIMÆ LEGIONIS

MILITIÆ HIBERNICÆ,

PRÆFECTO, &c. &c. &c.

HAUD IMMEMOR BENEFICIORUM,

VIR ILLUSTRIS!

QUÆ IN ME CONTULISTI,

VOLUI HOC OPUSCULUM

STUDIORUM MEORUM PRIMITIAS

TUO NOMINE INSIGNITUM,

GRATI ET DEVINCTI ANIMI INDICIO

TIBI FORE.

AUCTOR.

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

NEC NON

GEORGIO STEWART,

REGALIS COLLEGII CHIRURGORUM DUBLINENSIS

SOCIO,

HIBERNIAE

CHIRURGO GENERALI, &c. &c. &c.

HOC OPUSCULUM QUAECUNQUE SIT

ANIMI HAUD INGRATI PIGNUS

DAT, DICAT, CONSECRATQUE,

AUCTOR.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

VACCINA.

AUCTORE BERNARDO M'DERMOTT.

PRÆMIUM.

EX temporibus etiam antiquissimis hominum solertia in ærumniis, quibus vita obsidetur levandis, indefinenter nec inutiliter occupata fuit; dura enim fortis necessitas, et innumera quibus obnoxii fumus mala, mentis vires exfuscitarunt et ingenium feliciter exercuerunt. In medicina præsertim, ubi morbi, prius inauditi haud raro sese ostendunt, novaque remedia exposcunt;

A

ad

ad facultates animi excitandas latissimus campus patet. Hoc de variolis verum est, quæ medicos remotiores omnino latebant; de iis enim omnes silent: hisce autem sæculis, dirissimis signis sese manifestaverunt, ubinam enim non stragem ediderunt? Hujusmodi quoque morborum, lues venerea notissimum exemplum præbeat, quo morbus non alter (priusquam hydrargyrum, ei remedium inventum fuit,) generi humano infestior; nec desperandum est, medicinam altius excultam, morbis nunc immedicabilibus obviam ituram. Intra omnia hujus sæculi vel priorum, medicinæ additamenta, scientia vaccinæ, utrum in animo habeamus variolis obviam ire, vel forsan a terra, morbum tam lethalem exulare, non tantum gratissima sed etiam humano generi utillissima videtur. Non immerito igitur, tantam omnium, et præsertim medicorum curam vindicavit, et adhuc sibi vindicare non desit. Quam felix enim parentibus, quam reipublicæ utile, morbum tam lenem et innocuum variolis tandem superfedisse! Matres,

non

DE VACCINA.

nōn in posterum lugebunt ut olim, dulces liberos suos, variolis trucidatos ; sed gaudebunt et vita et pulchritudine eorum servatis.

HISTORIA MORBI.

Per ignotum temporis spatium in Angliæ parte occidentali ruricolis innotuit vaccinam vires antivariolos possedisse, et in nonnullis Hiberniæ locis quoque extitisse compertum est. Jennerus Glocestriensis, solertis ingenii medicus, primus palam mundo protulit, ante cujus experimenta luculenta, lactariis et veterinariis vicinis tantum cognita est. Hic propter solertiam qua naturam vaccinæ profecutus est, et felices exitus, qui votis omnium responderunt, immortalē honorem omnium consensu merito adeptus est, et senatus tantorum in genus humanum meritorum conscius laborem ejus quam optime auspdatum decem millibus minarum remuneravit. Nil mirum nova, in rem medicam inducentem

centem initio suspicari, multi igitur a variolarum viribus, vaccinam non per totam vitam homines immunes servaturam, credebant. Sed periculis iterum iterumque factis nunc satis constat, homines a viribus variolarum per vitam servasse, et nunc in Anglia, Scotia, Hibernia, Germania, Gallia, et aliis omnibus Europæ regionibus, et sane ubique fere terrarum, hic modus inoculationis cum maximo successu et etiam sine periculo usurpatur.

SIGNA IN VACCIS.

Ut nil utilius et magis necessarium videtur quam hunc morbum ab omnibus aliis quibus vaccæ proclives sunt, dignoscere, sequentia signa, a Jennero enumerata, recensere convenit. Hic morbus vere præsertim pluvioso frequentior evadens, ubera vaccarum tumoribus pustulosis, primo cærulei vel sublividi coloris, materiem valde acrem continentibus, afficit, quæ nisi tempestiva

pestiva remedia adhibita sint, in ulcera sanatu difficillima abeunt. Vaccæ ægrotant, pabuli desiderium æque ac lactis secretio minuuntur. Alii morbi pustulares vaccæ hoc multo leniores sunt, et hic inflammatione erysipelatosa et duritie evidenti certo morbi tempore circumdatur.

SIGNA IN MULGENTIBUS.

Haud multo post, mulgentium in manibus maculæ inflammatæ videntur, præsertim si vulnusculum ullum sit, vel cuticula abradatur. Hæc, vesicæ ustionis speciem ferentes cito ad suppurationem proveniunt, quæ distinctionis causa vaccina fortuita dicitur; harum pustularum color lividus vel cæruleus, forma circularis, et in medio depressio ab aliis morbis quibus a vaccis lactarii afficiuntur, distinguunt. Pustulæ primo faniem tenuem, pellucidam continent, sed postea subnigra fit; post unum vel alterum diem axillarum inflammatio succedit, tunc pulsus celer,

lar, rigores cum sensu lassitudinis, dorfi et lumborum dolores, et nonnunquam delirium occurrunt; quæ totius systematis affectionem indicant. Hæc symptomata per duos vel tres dies persistent, nunc mitiora, nunc graviora; morbus autem nunquam lethalis evadit, et relictis ulceribus antea descriptis sine periculo finitur. Effectus tamen vaccinæ insitivæ multo mitiores sunt, quod a pustularum numero pendeat; illud enim multis corporis partibus applicatum, multis igitur pustulis comitatur; hoc, unica fere parte insita, unam tantum pustulam profert.

MODUS VIRES VACCINÆ SERVANDI.

A sexto ad decimum morbi diem materies pustulæ maximis viribus pollere videtur, si progressus ejus regularis fuisset; et eo tempore ad usum certius valet, quanquam serius et ocys cum successu usitata fuit; quod ego periclitari nollem, ne initio morbi pustula aperta vel alias
læsa,

læsa, ulteriorem ejus progressum impediret, vel versus finem, tabi vires imminuantur. Punctura, tempore dicto in pustulam facta, latex pellucidus evadit, quod tamen observandum est, pustula in cellulas discretas dividitur, mali aurei non nihil speciem ferentes, quamobrem plures puncturas ad laticem totum evacuandum facere necessarium est. Hic latex ad insitionem valet, si illico usurpetur vel in usum servetur. Ad vaccinam servandam alii aliis modis utuntur. In scalpelli acie, dum intra paucas horas utatur, satis tuto servari potest. Latex paululum aëre ficcatus, intra duas laminas vitreas cum parte vesicæ madidæ obductas satis certo servatur, et per tabularium ad omnes partes commode mittitur; ita post tres menses vires ejus servatæ fuerant. Hic modus in Edinensi nosocomio ad vaccinam usitator est. Modus alius tabem servandi, phiala obturamento longo vitreo interclusa, parte inferiore intra phialam in quadras divisa a plurimis laudatur: necessarium semper est laticem ficcari, quo diutius vires ejus a decompositione serventur.

tur. Nonnulli calamo, nonnulli filo utuntur, nec magni momenti videtur quomodo, dummodo ab aëre materies fervetur. Cruſta a latice veficulæ inoculatæ formata a Domino Bryce ſummis cum laudibus effertur, nec immerito ut opinor, latex enim paulatim ſiccatus, non tantum vires habere, ſed etiam eo diutius ſervari videtur.

MODUS ET PROGRESSUS INSITIONIS.

Scalpellum materiæ vaccinæ imbutum intra cuticulam deſcendat, non ut cutis vera multum laceretur, ne fluxus inde ſanguinis totam labem a vulnere abluat, ſed ut certo pars tabi intra cuticulam maneat. Ad hoc efficiendum Dr. Woodville monet, ſcalpellum ſitu perpendiculari tenendum; ut tabes ſua gravitate in vulnuſculum ineat; ſed melius ut opinor Dominus Bryce, tabem areſcentem et glutinoſam factam, aciculo, ad ſcalpelli aciem teneri, et in vulnuſculi

scūli latera primendo, materiem ex scalpello extergere, et postea vulnus aëri objici suadet; nonnunquam duas insitiones quo certius effectus, quod fere semper suadendum est; facere convenit, si hoc fiat, spatium circiter pollicis cum semisse eas interesse necessarium est, ne pustulæ duæ coeuntes ulcus molestum fiant. Stadia diversa morbi bene signantur, et progressus ejus notis fere vicibus occurrit. Tertiam circiter ab insitione diem, ad puncturam inflammatio incipit, quæ durior fit, et cum tumore circulari supra cuticulam crescit; circiter diem sextum pustula in medio depressa, ubi crusta formari incipit, cum margine elevato fluidum continente videtur, quæ ad diem decimum crescit, et cum lata circulari margine inflammata, areola dicta, circumdatur. Systematis affectiones si ullæ, circiter diem nonum apparent, fere dolori ad pustulam et axillam succedentes, cum cephalalgia et aliis febriculæ signis, ultro post paucas horas discessuræ. Raro tamen systematis affectiones percipiuntur, præsertim ubi infantes, quod sæ-

pius accidit, tractantur, et igitur signis pustulæ solis de morbi antivarioloso effectu censendum est; post diem decimum pustula arefcere incipit, inflammatio paulatim subsidet, et crustula in colorem subfuscum mutatur, quæ intra dies decem vel tredecim, parte sana relicta, decedit. Pustulæ progressus usitatus nunc descriptus est, sed hæc signa non semper quanquam fere certis diebus occurrunt, aliquando enim ad quartum vel quintum diem insitionis inflammatio non incipit, et igitur, ad septimum vel octavum diem, speciem sibi propriam, scilicet marginem elevatum, et centrum depressum, pustula non præ se fert, ideoque stadia succedentia unum vel alterum diem solito tardiora fiunt; tamen si pustulæ forma et structura ut supra descripta sint, (nisi citissime ad suppurationem pergat,) vires antivariolos possidere non dubitandum.

Lenitas morbi usitata non distinctionem in variolis forsan sine causa desideratam, scilicet tabem salubrem vel insalubrem postulare vide-

tur;

tur; nihilominus a sano homine et nullo morbo hæreditario expofito, tabem auferri fuaderem. Magni momenti eft, tabem a vacca fumptam genuinam vaccinam eſſe, alias multi in errorem et fidem falutis periculofam inducentur; omnis enim materies acris intra cuticulam inſita, inflammationem fere excitare valet, et puſtulæ veræ vaccinæ nonnihil fimiles a tali irritatione excitentur. Indicia veræ vaccinæ antea deſcripta ſunt; ſed vires ſpecificæ tempore, vel aliis modis perdantur; quando poſt inſitionem nulla puſtula apparet, ſed tantum proclivitas lenis ad inflammationem occurrit, pro certo morbi defectum habemus; quandocunque puſtula citius progrediatur vel punctura poſt ſecundum vel tertium diem multum tumet, morbi defectus quoque indicium eſt; etiam ubi inſitionis progreſſus primo regularis, verſus diem ſextum ulcerationis, potius quam puſtulæ ſpeciem fert, vota fruſtrata eſſe patet; in huiusmodi varietatibus experientia præſertim neceſſaria eſt de morbi effectu necne, iudicare. Indicium a Do-

mino

mino Bryce vulgatum hic recensere liceat : ad sextum insitionis diem si pustulæ progressus regularis fuisset, et areola circiter diem septimum formari incipisset, vaccina in alia brachii parte inferatur ; hujus insitionis pustula, si ad maturationem properet, et per stadia diversa eodem fere tempore cum priore, progrediatur, vaccinæ effectus signum certissimum est ; pustula enim posterior quinque dies citius maturat, quam si prioris effectus abfuissent. Si tamen primæ pustulæ progressus solito tardior sit, insitio secunda pariter dirigatur, et fiat, horis triginta sex, vel totos duos dies, antequam primæ insitionis areola sese manifestavit: hoc indicium tam facile affequendum, mea quoque experientia commendare valeo. Non hic tamen denegandum, quod cuique, qui multum et ad variolas, et vaccinam, attendere solet bene notum est, vaccinæ insitionem æque ac variolarum nonnunquam frustrari ; de hoc omnes certiores fieri necesse est ; ne semel frustratum tæderet insitionem iterandi.

DIAGNO.

DIAGNOSIS.

Vaccinæ pustula circularis, margines progressu elevatæ, concava superficies, nec unquam fluido distenta, a variolis satis dignoscitur; contra variolarum pustula, ad insitionem fere irregularis est, et nonnunquam acervo pustularum juncta formam quasi confluentis induit, et spatium majus vaccinæ pustula tenet; fluidum *illius* in pus convertitur, latex vero *hujus* limpidus per totum morbi decursum manet, et tandem in crustam subfuscam definit; pustulæ, structura, forma et progressus, nunquam in sphaeroidalem figuram crescens, satis ab omnibus aliis morbis pustularibus dijudicant; præterea plures pustulæ nunquam in vaccina apparent, quam insitiones factæ sint. In variolis contra, pustulas, multis millibus, numerum insitionum excedere bene notum est.

Beneficia

Beneficia vaccinae prae variolis insitis. Ambo, vires antivariolosas possidere, nunc satis superque confirmato, operæ prætium est, utrum anteponendum perspicere. Nullus medicus, qui multum ad variolas attendere solet, ignorat, scrophulosas affectiones, haud multo post, succedisse; et igitur non dubitandum est, *illum, hunc* morbum sæpe excitare; nec tantum scrophulæ sed etiam aliorum morborum fundamentum jacere. De Phthisi pulmonali, morbo frequentissimo, et nostris regionibus quam maxime lethali, hoc præsertim patet. Post vaccinam nulla alterutri morbo proclivitas perspecta est; nec propter lenitatem ejus metuenda est. Variolarum contagium, nativarum, vel insitarum, omnibus tam terribile est, ut non solum a domo infecta sed etiam a vicinitate ejus, adhuc incolumes amovere opus est. Post diversa experimenta variis modis, in plurimis tentata, tantum contactu intra cuticulam, vel ad cuticulam ubi membranum illud delicatissimum est, (ut in labiis, paribus, &c. &c.) vaccina adhiberi potest; quanta

quanta inde iis utilitas, quorum multi extant, qui propter hallucinatas religionis notiones, nec vaccinam nec variolas per infitionem suis liberis concedent, quorum vitæ adhuc, tantis periculis expositæ sunt introductione etiam ad ostia morbi maxime contagiosi et lethalis, quocum gens humana afficitur ?

Variolæ infitæ, de inoculati temperie et anni tempore, quam maxima cura adhibita, non tantum periculo sed frequenter etiam morti obnoxie sunt, et si æger recuperat sæpe cum foveolis, in cute obductus nulli ob deformitatem ignotis. In vaccina tantum opus est vaccinam genuinam esse, et nullum periculum a tempore anni, vitæ, vel hominis temperie, oriri videtur; attamen de tempore, proclivitatis ad alios morbos ut dentitionis, cavendum est, ne mors ab hoc, illi, immerito tribueretur. Si tamen variolæ in vicinitate grassarent et ideo periculum contagionis; illico vaccinae infitionem suaderem. In variolis infitis inflammatio faciei et

ocu-

oculorum frequenter tanta est, ut hi occlusi, per plurimos dies defixi maneant, et effectus sæpe adeo molesti; ut æger uno aut altero oculo captus evadat, vel visus adeo læsus ut post longam et molestam curam macula obductus sit, quæ ægrum deformem reddit, et luce una ex Dei maximis beneficiis privat. Inter plurimos vaccina affectos nunquam tantum malum apparuit, nec oculi, nec alius corporis partis injuria ab ea unquam excitata fuit; præterea, si universæ fere variolarum insitioni, intra triginta annos et amplius, tantum populi incrementum tribuendum est, quanquam ad minimum unus ex quingentis, mortuus est; et si a contagione morbus ortus fuisset (quod sæpissime acciderit, contagione variolarum insitione alita,) quinto vel ad ultimum sexto cuique lethalis fuit, quanto majus populi incrementum a vaccina sperandum est certe non contagiosa, et cujus solo effectū ex ducentis circiter millibus a variolarum vi servatis nullus morti occubuit, quod omnino fere periculo cavere argumentum est.

Prognosis

PROGNOSIS tam fausta ut omnino periculo carere videatur ; ne unus quidem e viginti milibus, vaccinae insitione adhuc in vitae discrimen adductus est !!

DE ORIGINE VACCINÆ.

Inter auctores qui de vaccina scripserunt, multum de ejus origine discrepat. Jennerus, qui accuratissime omnia de hac observavit a morbo calcium equorum (anglice *grease*) oriri putat. Post enim, curam equorum, opinatur saniem calcium, uberibus vaccarum applicatam, pustulas quod vaccina est, excitare. Ad hoc confirmandum, ab ipso Jennero et aliis multa argumenta adducuntur. Ex iis tempus anni (ver) ambobus fere commune ; frequentior morbi adortus ubi cura boum et quoque equorum, viris tantum committitur, et res bene cognita, eos qui curam equis in hoc morbo adhibent, sæpe inde ulceribus pravis affici. Hæc opinio de mor-

bi ab equo ad vaccam transitu valet in iis locis ubi morbus diutissime notus est. His addenda, experimenta Doctoris Loy ex Aislaby versus finem 1802 publicata. Hic antea sæpe frustratus, circa decimum quartum diem post morbi (grease) adortum, et septimum postquam latex apparuit, tabem solito limpidiorem, uberi vaccæ insitam, vaccinam excitare invenit; etiam ex equo homini insitam, a viribus variolarum hunc servare credebat; sed hoc non Jenneri experimentis consentaneum videtur; narrat enim de fabro ferrario, qui hoc morbo ab equi calce cum systematis affectione et ægritudine laborabat, sed tamen a viribus variolarum non ab eo servatus est. Ipse quoque vidi hominem qui talia ulcera a calcibus equi accepit, et intra annum tamen ex variolis mortuus est. Argumenta sequentia ab adversis priori opinioni proferuntur. Vaccinam in nonnullis Hiberniæ locis compertum esse, ubi vaccæ fæminis fere folis mulgentur, et cura equorum tantum viris committitur; pericula a multis aliis instituta, tabe e calce equina deprompta,

deprompta, vaccinam inducere (Doctore Loy excepto) frustra tentata sunt, et hinc in experimentis hallucinari suspicarer, qui æque vim anti-variolosam, tabi ex equi calce, ac postquam per vaccam transiit, tribuit. Præterea si a morbo (grease) originem traxisset, certe inter equos, præsertim hieme et vere fatis frequenti, vaccina frequentior inter vaccas foret, cui contrarium omnibus notum est. A Doctore Pearson, morbus in prædio detectus est, ubi nec materies e calcibus equinis applicata fuit, nulli enim equi in prædio habitabant, nec ab aliis vaccis, nulla enim vacca isto morbo laborans in prædium admissa est. Hujus morbi originem noscere, physiologo gratissimum foret, quæ fortasse, posteris patebit. Melius autem nunc judico de ejus origine ignorantiam fateri, quam dubiæ et forsan ignotæ causæ tribuere, dum adhuc sub iudice lis est; et si origo ejus in æternum inter naturæ arcana recondita maneat, effectus, tamen non eo minus omnibus utiles erunt.

MODUS MEDENDI.

Quanquam vaccina infita morbus jure, levissimus habendus est, (si revera morbi nomen mereatur,) nihilominus medicorum attentionem præsertim mereri opinor, qui varia stadia ejus observando eo certius de ejus effectu antivarioloso, judicarint. Pyrexia lenis signa; ab octavo ad undecimum diem nonnunquam occurrunt, quæ raro remedium postulant; si quando gravior fuerit, lenis catharticus vel diaphoreticus, pro re nata admittendus est; nec ulla remedia præparantia necessaria videntur. Si ante areolam formatam, pustula læsa (de quo quam maxima cura cavendum est) et latex effluat; astringentium applicatio, ut aquæ puræ acetite plumbi commistæ lintiolis adhibeatur. Versus finem morbi, pu-
stula

stula quanquam rarissime, in ulcus sanatu difficile definit, cui nil utilius applicandum videtur, quam cataplasma emolliens. Postea pauxillum unguenti saturnini vel simplicis cum parte duodecima hydrargyri nitrati rubri admistum ad ulcus sanandum fere valebit. Nonnulli acidum sulphuricum ad pustulam adhibitam plurimum laudarunt, sed propter mobilitatem infantum qui hoc morbo frequentius tractantur, nil tam acre suadere vellem; et, ut, in infantibus præ aliis tanta irritabilitas est, per totum morbi decursum acriora medicamenta caute evitanda esse censeo.

ABNORMIA.

Papillarum minimarum eruptio in brachio inoculato nonnunquam prorumpit, quod irritationi ab insitione, haud inepte tribuitur. Sed varietas majoris momenti a Doctore Woodville de-

describitur, in qua pustulæ per totum corpus erumpunt, quas postea ab atmosphæra variolata oriri putavit; quandocunque post vaccinæ infectionem pustulæ per corporis varias partes sparsæ fuerint, a variolis ortas esse non dubitandum, priusquam vaccina eo progressa est ut vires antivariolas possideret; cum tale acciderit, pustula tamen vaccinæ formam usitatam induit, et variolæ leniores evadere dicuntur. Nonnunquam latex ex pustula recepta per digitos, aut aliâs ulli corporis parti ubi cuticula levis, vel tota abradatur, applicata, pustulam inducit, quod præsertim naribus, palpebris, labiisve, acciderit; attamen a causa evidente proveniens, nullum argumentum est in vaccina plures pustulas oriri.

TESTI-

TESTIMONIA ANTIVARIOLOSI, EFFEC-
TUS VACCINÆ PER VITAM.

Effectus antivariolosi, vaccinæ per vitam quanquam nunc probare supervacaneum videatur, non abs re erit unum vel alterum documentum memorare, quia nonnulli pro tempore tantum servaturam esse credebant. *Doctor Jenner* frustra variolis afficere tentabat nonnullos, annis viginti quinque, nonnullos annis viginti septem, alios annis triginta et amplius, et unum etiam, quinquaginta annis, postquam vaccinam perpeffi sunt. *Dominus Ferriar*, duos variolis afficere conatus est, plurimis annis postquam vaccina affecti sunt; his addenda, omnes, qui intra quinque nunc annos vaccina infiti sunt; ad unum enim, variolis resistere possunt.

Hac dissertatione nunc ad finem perducta, duo, mihi videntur, quæ vaccinae beneficia mundo æterna fervarent, imo, Omnes per orbem rem medicam facientes, et *divites et pauperes*, qui concederent, vaccina gratuito afficere. 2do, Lex senatus nostri, et aliarum quoque gentium; nullum in futurum variolis affici; ne variolæ eo modo foveantur. His factis, sperandum foret, Variolas Pestem omnium fere gentium a terris cito dirutas, et nomine tantum posteris notas fore.

F I N I S.

EX TYPOGRAPHEO ACADEMICO.